

(1)

॥ श्रीहरिविजयगंधा उाध्या ॥ श्रीहरिनाथसमर्थ ॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

१ ॥

॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीलक्ष्मणायनमः॥ जयजयसच्चिदानंदतनुसगु
ण ॥ आतसीकुसुमाभासतासपुंर्ण ॥ वाठ्याचरंगकरुन ॥
निळाप्रबंराविलि ॥ १ ॥ नभ्रासीचठलातरंग ॥ त्याचप्रभेनरंग
लेमघ ॥ इद्रु निळहि सुरंग ॥ त्याचप्रकाराजालं ॥ २ ॥ तेथिचं
सैदयेतुआद्भुत ॥ गनुडपचुसतेजचठत ॥ मर्गजासीविकदि
सत ॥ तनुसांवळीदुस्वनि ॥ लावण्यामृतसागरआद्भुत ॥
किंकोटिमकरध्वजाचाता ॥ गोपुष्यधन्याउदरिजमत ॥ अं
किरेवळततयाच्या ॥ ४ ॥ श्रामवंगीआतीनिर्मळ ॥ वरिडालंवेज
यतिमाळ ॥ पुष्करिशक्रपसुचाठाळ ॥ सुरंगजसंमिरेवं ॥ ५ ॥
किमेचीस्थिराविली क्षयाप्रभा ॥ तैस्सिवेजयतीशोभा ॥ सहस्र
सुखाच्याजिभा ॥ गुणवर्गितांसिनल्याहां ॥ ६ ॥ इद्रुनिळाची

(3)

जनंदसरोवरिचिदंबं ॥ तैलंआकर्णनेत्रविकारालं ॥ तेषुपाद
दिनेनिवालं प्रमळजनसर्वहि ॥१३॥ आहांतस्वानंदरापसगु
ण ॥ किंकमळेचं सौभाग्यपुर्ण ॥ किंसद्भुकाचंनिजधन ॥ टेवण
तेहंआकारलं ॥ १४ ॥ तांवेकुंटाचावलहूळसुंदर ॥ किंभक्तमंदि
रागणमंदार ॥ पद्मोद्भवचात्रातउदार ॥ गोकुळामाजीआवतरला
॥१५॥ मळकळरुपंधरिशीपती ॥ रितयंनबसंलोकाचिंमती ॥ ॥ २ ॥
ह्मणउनीगोकुळिआव्यंति ॥ सातववराधरुनिया ॥ १६ ॥ जेंकांवि
षयपरजन ॥ नायेकतीहरिचंगुण ॥ त्यासष्टगुळरसदाउनी ॥
वेचिमनआपणाकडं ॥ १७ ॥ परकांसविघ्नयेतीप्रबळं ॥ तंनिजाग
सासीतमळनिळ ॥ मर्दुनियां दुर्जनरुवळ ॥ परकप्रमळरक्षितं ॥ १८ ॥
सबळकाष्टंभमरकारि ॥ पिष्टकरिक्षणासीतरि ॥ परिकमळा

॥ आध्याय ॥

सनिर्घोरि ॥ टकानलविसर्वथा ॥ १९ ॥ कमळभाकेचंकोडिभ्रमर
परितेनफोडिचआनुमात्र ॥ तेकेदासाचेआन्यायसमग्र ॥ शेस्तु
नरक्षितयाते ॥ २० ॥ तिळमात्रपाषाण ॥ जळीनतेरेडेनवतीजन ॥
तेथेचसबळकाष्टेतरपुर्ण ॥ कदाजिवनबुडवि ॥ २१ ॥ जिवनि
हाचिआप्तीमान ॥ किंआपणवाढविलंकाष्टपुर्ण ॥ तेनबुडविक
हाजाण ॥ काळत्रईकहाहिं ॥ याकाष्टाच्यानोकाहोती ॥
अर्णोकाजडजिवास्तारिति ॥ तसंपगवल्हूक उद्धरिति ॥ बहु
तानीहिस्तमागमं ॥ २२ ॥ आसाजळकाष्टान्याथंनिश्चित ॥ श
रणांगततारिभगवंत ॥ नानाचरित्रंआहुत ॥ हावीभक्ततारा
वया ॥ २३ ॥ आसाषष्टमाध्यायीकथा ॥ गौळिणीसीटकविलं
श्रीदंष्टानाथा ॥ गोरसमथुरंविंकुजातां ॥ आतीआनर्थपावलि ॥ २४ ॥

(3A)

गोरसनदेवनीविनमाळी ॥ गौळणीचपेरमठकली ॥ सच्चिदानंद
मुतीसिंघळी ॥ माहीमानकळतयातं ॥ २६ ॥ नवलयेकगोकुळिव
तेले ॥ येकागौळियानंस्त्रियेसीसांगितले ॥ ह्यणेदधिदुग्ध
जेसांचले ॥ आनसुठधरियधरुनी ॥ २७ ॥ फगवंतचानवसपुर
विन ॥ करिनब्रह्मणसंतर्पण ॥ तरिष्टतसंविठेविसाचुन ॥ आ
वस्येस्येनितिबिणी ॥ २८ ॥ हस्तसंवलबहुत ॥ स्त्रियेनआधचरी
लेहात ॥ सेजारणीचंचरित ॥ घटभरनटेविला ॥ २९ ॥
स्त्रियांचेकवृत्तनकळंभ्रमातरा ॥ माहाआनट्याआविचारा ॥ स
कळआनसयाचाधारा ॥ भयनघरिचंपापांचे ॥ ३० ॥ आनट्यामाया
पुरवत ॥ आतिलोभाआशौचनिदियत ॥ हेस्वभावगुणसत्य ॥ स्त्रि
याचेंलईआतीहां ॥ ३१ ॥ गौळियानेमाहस्छाहकेला ॥ नवसश्री

५

३ ॥

॥ ३

॥ अथाध्याय ॥

हरिचोफेडिला ॥ परिघृतघटजेठवीला ॥ तोकळलाश्रिरंगते ॥ ३२ ॥
मेळविलीगोबियाचिबाळें ॥ घृततंसकळावाटिलें ॥ द्दष्टेआय
पाप्रक्षिलें ॥ पुण्याकलेंनवसासी ॥ ३३ ॥ वंसुधाराघृतवदान ॥
तेथेंच सीनव्हें जगजिवन ॥ तोगाळियाचें घृतचारन ॥ अक्षुण
चप्रजाहाला ॥ ३४ ॥ कमळासनसिनकतननारि ॥ सदाध्याती
केटप्रारि ॥ तोरौवळचिगाळियाचेंघरि ॥ चारनघृतप्रक्षी
त ॥ ३५ ॥ आसाधराआलाकुटराया ॥ येशोदाभयेजग
जिवना ॥ रवाडिकरुनकामनमाहना ॥ काठुनआलासीसा
गपां ॥ ३६ ॥ कडेंघेतलेप्रिदक्षानाथ ॥ माहाहर्षमातामुनवचुं
बीत ॥ तांआगासीमारवीलेंघृत ॥ मातापुसतहरिसि ॥ ३७ ॥
घृतलागलेंआगा ॥ कोटंगलाहातासीश्रिरंगा ॥ आतागाहो

जेयती लयेगा गौळिणीसांगोयतिल ॥ ३८ ॥ येरीकडेगौळिणी
तेपाहि ॥ सज्जारिणिचगृह्ये लवलाहि ॥ म्हयोमाझाघृतघटदे
ई ॥ आणुणीयासस्त्र ॥ ३९ ॥ घरातगौळिणीपाहात ॥ तोआ
पलीसिंकीतेसीचसमस्त ॥ ताघृतघटनाहि तेथें ॥ नवलवा
ठलेंतयातें ॥ ४० ॥ म्हयोबाईसिंकंआणुणीघागरि ॥ नदिसर
तीकोटंमंदिरिं ॥ आळघाटमन्त्रीद्वेषावरि ॥ तरिमाग
हिकोटदिसना ॥ ४१ ॥ तेम्हणुंइशारसरसउरला ॥ माझाकां ॥ ४
घृतघटगला ॥ नष्टुवावजाप्रीकासीला ॥ कळहमाज
लाबहुत ॥ ४२ ॥ गौळिणीवाहूआणु ॥ म्याघृतघटटविलें
चेरान ॥ तरिहोस्तजाउदेइडुन ॥ कांतुवांआणुनेटवीला
॥ ४३ ॥ मनीगौळिणीचीचारित ॥ कळहमाजवावाबहुत ॥

बाहेर आला फिउनी ॥ ह्यापति भुत उरावरियेउनी ॥ बैसले होत दो
घाचे ॥ ५१ ॥ घावांघावां ह्यापति कोन्ही ॥ लोक मीळती चहुकडु
नि ॥ दिपीकाल विल्याते क्षणी ॥ पुसती दोघासीते धवां ॥ ५२ ॥
तवते ह्यापति भुत आले ॥ आसा दोघा मधे बैसले ॥ अह्नीत का
ळवोळ रिवेले ॥ सद्दना व हुररा जाले ॥ ५३ ॥ पंच क्षरि घेउ
न विभुती ॥ दारा बाहेर चकित ॥ परिसद्दनात कोन्ही न प्र
वेशती ॥ अथवा टमनी तगा ॥ ५४ ॥ तो धरात हिडे न कुळा ॥ ५
५ ॥ लोक ह्यापति भुत सबळ ॥ मग धउगाळि जता काळ ॥ निषक
जांत प्रवेशती ॥ ५५ ॥ तवते मुगु सद्दवीले ॥ ताकाळ बाहेर आणी
ले ॥ लोक गद्गदा हांसिले ॥ नवल जाले ते धवां ॥ ५६ ॥ एक
म्हणाती मुगु स सकाळि ॥ कारवसी घेउन वनमाळि ॥ हिडत

॥ आध्याय ॥

होतां अळों आळि ॥ खनेच आयु निरो डीलें ॥ ५७ ॥ येक ह्यपति
मोटा नह ॥ करणी कंरितां आचाटा ॥ गोकुळि चिमुलें चाटा ॥ ते
गेसमस्तके लिपें ॥ ५८ ॥ जनगेलेसदनाभसपत्र ॥ तोउदयेपाव
लासहस्रकर ॥ मगतेंगोळीयाचतुर ॥ नदमदिरागलीहां ॥ ५९ ॥
मगह्योसुदरीयेशोदें ॥ योरपिडेलतुझीयामकुदें ॥ मुगुस
सोडिलें गटहमध्ये ॥ ६० ॥ गंगदगदहासंन
दरायी ॥ हरिवदनपाहुरिग ॥ तवयेकबाळंगोळीया ॥ तुंज
चक्रपायीलावीनसिद्धा ॥ ६१ ॥ हरिउमाइयाघरियेसी ॥ मीं
तुंजबांधिनववांसांसी ॥ मगबालवषीकशी ॥ बांधकेसीपा
हुंआतां ॥ ६२ ॥ गटहासगलीगोळीया ॥ रात्रीदृढकपाटदुउ
नी ॥ अतारासहीतनितिबीया ॥ निजार्पवीनीमग्न ॥ ६३ ॥

(6A)

पतीपुढं निजलिकामीनि ॥ तोपातलापंकजपाणी ॥ पतीचि
दाढितीचीवेणी ॥ घरनीतेक्षणी गाढदेत ॥ ६४ ॥ घरछो
गांठदिधलीहठं ॥ जेब्रआदिकानसुठं ॥ जेनजेकवें हूव्यंवा
ठं ॥ तिक्षणात्रानकापचि ॥ ६५ ॥ टसंकसनजगन्माहने ॥
घरिचासर्वगानसभसुन ॥ गेलातथुननलागताक्षया ॥ व्या
तर्कविदान हरिचं ॥ ६६ ॥ लीयावधीरजनी ॥ चार
काढुउठं कामिणी ॥ तोवाढेनचिवेणी ॥ मृगनयनी हास ॥ ६७ ॥
तसं ॥ ६७ ॥ पतीसहपासुदास ॥ काहितहिलाजधरा ॥ मिका
दुजातंधारा ॥ वेणीह्वरासांडिजं ॥ ६८ ॥ आसुनकाचंभोगव्य
सन ॥ उदयकरपाहातसंसहस्रकिर्ण ॥ आध्यापिनघोयचिनन ॥
वणिसाडुनव्याविजि ॥ ६९ ॥ तवतयाचीदाढिवाढत ॥ जागाजा

४)

६ ॥

६ ॥

लापतिहरित ॥ स्थियेसीम्हणेंतुज्ञंचित ॥ आद्युनईच्छीतकाम
 तं ॥७०॥ सोडवेगीमासिदादि ॥ वेगीजायघारकादि ॥ बहुम
 जिलीसगेघांगडि ॥ वोढावोढिकरितेसी ॥७१॥ सोडिदादिगें
 तरुणि ॥ उदयाद्रिआलतारगि ॥ पुढआत्तयोदये ह्वाउनि ॥
 प्रकत्राआरकपडियेले ॥७२॥ किपुर्वदिसेनंमुनवधुतले ॥
 निडलीआरककुंकुमेरुवेत ॥ चआरकवर्णनभजाले ॥ आ
 त्तयोदयेवाटतसें ॥७३॥ सुगंधिउगवआरुण ॥ किंशाना
 आधिजेसंभजन ॥ कांभजनआधिमनन ॥ अष्टजेसंसर्वा
 सी ॥७४॥ किंतपाआधिसुचित ॥ किंबाघाआधीसह ॥ कि
 सहाआधिअसधिआहुत ॥ पुन्यजेसंप्रगटले ॥७५॥ साक्षा
 तकाराआधिनिजध्यान ॥ किंमननाआधिअवयविशेष ॥

(२५)

किं श्रवणाद्याधिसुरस ॥ आवडिपुढे विराजं ॥ ७६ ॥ किं वैराग्या
पुढे विरक्ति ॥ किं आनंद आधि उपरमति ॥ किं महसुरवासीनां
ति ॥ पुढे आधि वसवं ॥ ७७ ॥ तेसा जाला आरुणोदयं ॥ सोडि
मुने वदुरिराहे ॥ दोष उदुन लवले ॥ बोलता तिसक्रे धं ॥ ७८ ॥
पति म्हणे चाडाळिनि ॥ गाठका दिघळि दाढि वणी ॥ येरि आण
वाहे ते क्षणी ॥ माझि करुणें नवें ॥ ७९ ॥ म्यागाटा दधळी
आसल ॥ तेरि हेनेत्र जाति ॥ पति म्हणें जिह्वा झे उल ॥ ८० ॥
जरि म्यागाट आसल दिघळ ॥ नाना प्रकार हातिकटि ॥ ८१ ॥
परि नसुट कंदा गाटि ॥ सोडिल्या भागल्या चिमटि ॥ आतीहि
पुढे दाघं हिं ॥ ८२ ॥ तोमाया लाघवि जगजेटि ॥ हाथीकोन्हान
सुटंगं गटि ॥ जरि आला परमेष्टि ॥ तरि नसुटया च्यानं ॥ ८३ ॥

(४)

७१॥

७२॥

॥ ७०

॥ अष्टाध्याय ७ ॥

गिच

(8A)

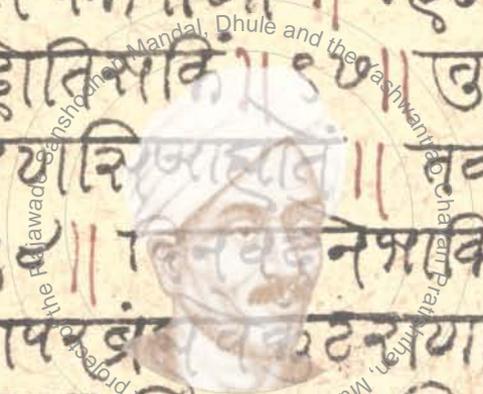
अत्र तरुभूयोभागीशस्त्र ॥ वेणीकांडुतुसिसस्त्र ॥ येरिहणंदट्टी
चअनुमात्र ॥ कातरुणीकाठावि ॥ ८३ ॥ सैफाग्यदायकहंवेणी
कातरुपाहातयक्षणी ॥ पतिभूणेकाणकरणी ॥ केलिटेसिन
कळपें ॥ ८४ ॥ उदयपावलाचंडकिणी ॥ काणकरिलगोदाह
न ॥ पतिभूणेशस्त्रंकरुन ॥ दाटिसासिछेदितं ॥ ८५ ॥ तव
तेशस्त्रनकांपसर्वथा ॥ नखरुतुवपाहातां ॥ नजळंकदाया
गिलवितां ॥ विचित्रातिजाहले ॥ ८६ ॥ पतिभूणंतवेळं
तुज्जरिमर्याआलं ॥ तुरियाहिमरावंवहिलं ॥ पुर्वकर्म
कैसंहां ॥ ८७ ॥ दिर्घस्यरंदाघंरडति ॥ मगविदिसयउनउभ
ठाकति ॥ वाटसीआल्यागल्यायेति ॥ काकुळतितधवां ॥ ८८ ॥
व्याहिंजावाइपिसुन ॥ फावेतमीळालबहुतजन ॥ जेतंगाटि

८९

पाहति सोडुन ॥ परिते जायान सुटे ॥ ८९ ॥ कोन्हिका तस्य पा
हाती ॥ परिते न कांपे कही होति ॥ तोसमाचार नंदा प्रति ॥ ये
क सांगती कैतुक हं ॥ ९० ॥ नदचावडिये बैसला ॥ येउनगेळि
याचामेळां ॥ इद्रजे सामिरवला ॥ देवसपसे सिंघेपें ॥ ९१ ॥
आंकि बैसविला जगमाहन ॥ जेजामळदळराजिवनयेन ॥
॥ ८ ॥ तो ब्रह्मानंदसगुण ॥ गेलाचरवेळं निजळिळं ॥ ९२ ॥ जेस
वीअंत यामिवसे ॥ जेसनेचनें जायातसे ॥ जेजं प्रायीरा ॥ ८ ॥
हठतजेसं ॥ ऋषिकेशी जायातसे ॥ ९३ ॥ जगनगहाकनकजा
ण ॥ जगपदुहातवुपुर्ण ॥ जगतं गहासारगरवुण ॥ आण
दुपणमाडेना ॥ ९४ ॥ आसनंदतेवळी ॥ दोघं चावडिये आणवि
ळि ॥ पुटे सिंमागगौळि ॥ देवो नसकळहि हंसती ॥ ९५ ॥

नंदे पुंसि लं वत मन ॥ कोणे गाठ ये उन दि घळि जाण ॥ तव दोष करि
 तिन दन ॥ गहिवरु निकरुणा स्वरं ॥ ९६ ॥ म्हणति न केळं इत्वर
 करणी ॥ गदगदाहो सं चक्र पायी ॥ म्हणे कालि माझि से डि घन
 नि ॥ बाधि न ह्यणत होति भक्ति ॥ ९७ ॥ तुज प्रचित दा विली मग वं
 तं ॥ व्यर्थ बाधि न म्हणे नि आसातं ॥ तव तं ह्यणति हरितं ॥ आस
 चि गति काये आतां ॥ ९८ ॥ तिन वदने भक्ति ती करुणा ॥ द्रुपा आ
 ल्लि जगजि वना ॥ जो परबं वचन टरुणा ॥ वेदपुराणा आगम्यं
 ज्ञां ॥ ९९ ॥ पाहातां द्रुपदा चि द्रुपा दृष्टि ॥ ताका उरु टलि माया
 गांठि ॥ आनंद न माय श्रुति ॥ जगजटिला घावी ज्ञां ॥ १०० ॥ आसा
 ते दोष जालि सद्दित ॥ श्रीहरिचं वदन विलोकित ॥ आहं द्रुती
 समस्त ॥ बाडान गेली ते घवां ॥ १०१ ॥ कामकाध जालं लज्जित ॥

(११)

मदमच्छरुटोनपळत ॥ दंभमोहव्यानर्थ ॥ जालंगळिततेध
वां ॥ ११२ ॥ नमस्कारनीयादेवद्रा ॥ दोघंगेलिनिजमंदिरा ॥ सु
रवनमाथेअंबरा ॥ दोघाचेहितेधवां ॥ ११३ ॥ आणीकेथेकंदिव
निश्चिरंगं ॥ नवलकलभक्तमवफंगं ॥ येकेगोपिचंगटहिसेव
गं ॥ प्रवेशलागांविंद ॥ ११४ ॥ तवतबालंभगनथनी ॥ का
आलासियेथेचक्रपाणी ॥ कायेवाहासिपळतिघंउनि ॥ जा
१ ॥ तासितेहीकेठंना ॥ ११५ ॥ चित्तवारासेकळचाळकां ॥ जगनें ॥ ११६ ॥
इनामाहानाटका ॥ संचितगारसमक्षका ॥ जगरक्षकाज
गदिशा ॥ ११६ ॥ गोपिद्विगेधवस्थावेस ॥ तोकरनेत्रचेळिह
षिकेश ॥ इकुचबालंजगत्रिवानस ॥ गोळणिसतेधवां ॥ ११७ ॥
मासंदुवतिनयन ॥ मगतेगोपीबालंवचन ॥ काहिआशधि

॥ आद्या ॥

विज

करुणी ॥ व्येथादुरकरावि ॥ १०८ ॥ मगबोलचननिळ ॥ जेपुत्र
चिमाताआसल ॥ तिचेस्तनिचंदुग्घताकाळ ॥ डोळियामाजि
घालिजे ॥ १०९ ॥ तवेतंकुरंगनयेनीबोलेक्चन ॥ माझेस्तनिचंदुग्घ
क्चन ॥ मगबोलराजिवरयन ॥ इत्यवदनकरुनीया ॥ ११० ॥
म्हणतंदुग्घकामानयेजाया ॥ वंमरासितेचदेईन ॥ परिमीआ
पलंकरयुगेकरन ॥ पिळीनसनरसंवा ॥ १११ ॥ ऐसएकंतचि
क्चन ॥ गोपिहसपलिगदरा ॥ म्हणउटचाटयेथुन ॥ न
सेतेचीक्चनबोलसी ॥ ११२ ॥ पुढपुढदिर्घवाढतां ॥ बहुशा
हायाहासीआच्युतां ॥ तुझेमातंपासीतहतां ॥ चालआतां
आनतांमहूर ॥ ११३ ॥ म्हणउनीघरावयाधाविनली ॥ उठु

(१०९)

नपेठंवनमाळि ॥ गोपिदारवठाउशीटाकलि ॥ तवतांगेलास्य
हरा ॥ ११४ ॥ येउनिधामायाजवळी ॥ गाहोयासंगेवळ्हाळि ॥
(११) येशोदादेविनेंवनमाळि ॥ केडंवरिवेस्यविलोस्यं ॥ ११५ ॥ द्यष्ट्याकेडं
मातापोहं ॥ सुरवचुंबितलुवलाहं ॥ ह्येणंहरिकरकायं ॥ खाडि
वुझ्याआनीवार ॥ ११६ ॥ आसादुष्ट्यायकेदिवसी ॥ बाहुरगेला
१० ॥ खेळंवयासि ॥ मुलमीळाळिसनिसि ॥ किउतातिहरिसव ॥ ११७ ॥ ॥ १० ॥
सखयासिमहर्णश्रीहरि ॥ तवचिमाताजाताबोहरि ॥ तस्सागतु
शीलवकरि ॥ तेचमंदिनघोषी ॥ ११८ ॥ जेघरिप्रासनकं गा
रस ॥ ताडनकरियाच्यामुलास ॥ केरनसांगाआहास ॥ पळ
तीतुमाच्यागटहचिं ॥ ११९ ॥ वासरच्यापुच्छिबांधिआपिकं ॥ आळा
आळीपिटिकैलुक ॥ आकाशेनडतीबाळकं ॥ माताघांवतीसोडावया ॥ १२० ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com